

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างมาก และการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ธุรกิจจึงต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดนิ่งเพื่อให้สามารถเข้าใจทั้งสภาพธุรกิจและการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว การแบ่งส่วนการตลาดเป็นวิธีที่ศึกษาความต้องการด้านการตลาด โดยจัดแบ่งผู้บริโภคออกเป็นกลุ่มตามลักษณะความต้องการ ความสนใจ และความคล้ายคลึงกันของนักท่องเที่ยว จากนั้นธุรกิจก็จะเลือกพัฒนาสินค้าและบริการให้เป็นที่ดึงดูดต่อกลุ่มการตลาดเฉพาะกลุ่มได้ จึงเป็นที่มาของการศึกษาในครั้งนี้

งานวิจัยเฉพาะเรื่องฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งส่วนการตลาดนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอหัวหินจากพฤติกรรมการทำกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยว และสามารถเสนอกลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มเพื่อใช้เป็นข้อมูลการวางแผนการตลาดของธุรกิจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวางนโยบายทางการท่องเที่ยวสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอหัวหินได้ ตัวแปรที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวคือตัวแปรด้านการทำกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยว ครอบคลุมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพักผ่อน กิจกรรมเพื่อประสบการณ์ในการท่องเที่ยวใหม่ๆ กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานบันเทิง เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวใช้เวลาท่องเที่ยวในหัวหินอย่างไร

การศึกษาแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอหัวหินในภาพรวม ส่วนที่สอง วิเคราะห์จัดกลุ่ม (Cluster Analysis) นักท่องเที่ยวจากตัวแปรด้านพฤติกรรมการทำกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยว ส่วนที่สาม เสนอกลยุทธ์ทางการตลาดของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์การเดินทางเพื่อการพักผ่อนเป็นหลัก แต่นักท่องเที่ยวก็มีทางเลือกในการพักผ่อนที่แตกต่างกัน และทำกิจกรรมที่แตกต่างกันไป การแบ่งกลุ่มในครั้งนี้แบ่งนักท่องเที่ยวออกเป็น 4 กลุ่มที่มีความแตกต่างกันในด้านการทำกิจกรรม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 มีชื่อว่า Destination เป็นนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจทำกิจกรรมตามแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของหัวหิน กลุ่มที่ 2 มีชื่อว่า Experience เป็นกลุ่มที่มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ต้องการประสบการณ์ในการท่องเที่ยวที่หลากหลาย กลุ่มที่ 3 มีชื่อว่า Relaxation นักท่องเที่ยวจะไม่สนใจทำกิจกรรมอะไรนอกจากทานอาหารท้องถิ่น พักผ่อนในห้องพักและชายหาด และกลุ่มที่ 4 มีชื่อว่า Sophisticate นักท่องเที่ยวสนใจพักในที่พักราคาแพง เลือกทำ

กิจกรรมที่มีเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร ทานอาหารตามภัตตาคารและมีค่าใช้จ่ายหมวดอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด

นักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีลักษณะทางประชากรและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันโดยจะอธิบายความแตกต่างของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม จากตัวแปรด้านรูปแบบการท่องเที่ยวในหัวหิน ตัวแปรด้านลักษณะการเดินทาง และตัวแปรด้านระดับความพึงพอใจ ผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้พบว่านักท่องเที่ยวในอำเภอหัวหินมีความแตกต่างในรูปแบบการทำกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยว รูปแบบการพักผ่อน และการเลือกที่พัก ซึ่งทำให้สามารถเสนอกลยุทธ์ทางการตลาดของธุรกิจในอนาคตการท่องเที่ยว ได้แก่ ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจการนำเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม และข้อมูลนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐที่เป็นผู้วางนโยบายและพัฒนากการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอหัวหินอีกด้วย